

ΠΕΡΣΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ: ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΝΤΑΙ

α. Το περσικό κράτος

- Ιδρυτής του κράτους ο Κύρος Α΄
- Το κράτος είναι πολυεθνικό
- Διαιρείται σε περιφέρειες που ονομάζονται σατραπείες. Σατράπης ονομάζεται ο διοικητής της κάθε σατραπείας και έχει ως καθήκον να φροντίζει τη σωστή διοίκηση και την είσπραξη των φόρων. Φόρους πλήρωναν όλοι οι λαοί της αυτοκρατορίας εκτός από τους Πέρσες και τους Μήδους.
- Προϋποθέσεις για κοσμοκρατορία
- Βασική η αλήθεια

β. Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας και οι Πέρσες

– Οι Έλληνες της Μ. Ασίας ανέπτυξαν το εμπόριο με την Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο, δημιούργησαν λαμπρό πολιτισμό, αλλά κατέληξαν φόρου υποτελείς στους Πέρσες, αναγκασμένοι να τους ακολουθούν στις εκστρατείες τους.

γ. Η Ιωνική Επανάσταση

Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας επαναστάτησαν εναντίον των Περσών λόγω:

- Της παύσης του εμπορίου με τον Εύξεινο Πόντο (στενά)
- Βαριάς φορολογίας
- Στέρησης ελευθερίας

Στην έκκλησή τους για βοήθεια από την Ελλάδα ανταποκρίθηκαν μόνο η Ερέτρια και η Αθήνα. Η Μίλητος καταστρέφεται ολοσχερώς.

δ. Η εκστρατεία του Μαρδόνιου

Για να εκδικηθούν την Ελλάδα οι Πέρσες στέλνουν μεγάλο στρατό υπό τον Μαρδόνιο. Στρατός και στόλος κινούνται προς Μακεδονία, αλλά ο στόλος καταστρέφεται σε θαλασσοταραχή κοντά στον Άθω και η εκστρατεία λήγει.

ε. Η μάχη του Μαραθώνα

Το 490 π.Χ. μεγάλη περσική στρατιά υπό τους Δάτη και Αρταφέρνη επιχειρεί να τιμωρήσει Αθηναίους και Ερετριείς. Καταστρέφουν την Ερέτρια και προχωρούν προς Μαραθώνα. Οι Σπαρτιάτες φθάνουν μετά τη μάχη. Οι Αθηναίοι (10.000) αντιμετωπίζουν μόνοι τους Πέρσες μαζί με τους Πλαταιείς (1.000). Η έξυπνη παράταξη των στρατευμάτων που σχεδίασε ο Μιλτιάδης έδωσε τη νίκη στους Έλληνες. Οι Πέρσες δεν ήταν πια ανίκητοι.

Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

α. Η εκστρατεία του Ξέρξη.

- ▲ Νέα εκστρατεία, επικεφαλής ο Ξέρξης (480 π.Χ.). 100.000 Πέρσες στρατιώτες
- ▲ Οι Έλληνες αποφασίζουν να αντιμετωπίσουν τους Πέρσες ενωμένοι. 7.000 Έλληνες στρατιώτες.

β. Η μάχη των Θερμοπυλών (480 π.Χ.)

- ◆ Ο Ξέρξης χωρίς εμπόδιο διασχίζει Θράκη και Μακεδονία και κατευθύνεται προς νότο. Στόλος 1000 πλοία στο Αιγαίο.
- ◆ Οι Έλληνες εμποδίζουν τη διάβαση των Περσών στις Θερμοπύλες. Λεωνίδα. Ο ελληνικός στόλος πλέει στο ακρωτήριο Αρτεμίσιο της βόρειας Εύβοιας.
- ◆ Μολών λαβέ
- ◆ Προδοσία Εφιάλτη, νίκη Περσών, θάνατος των χιλίων υπερασπιστών των Θερμοπυλών (300 Σπαρτιάτες + 700 Θεσπείς)

γ. Η ναυμαχία της Σαλαμίνας (480 π.Χ.)

- Οι Έλληνες παρασύρουν το στόλο των Περσών στα στενά της Σαλαμίνας με πρόταση του Θεμιστοκλή. Χώρος περιορισμένος, δυσκολία στην κίνηση των μεγάλων περσικών πλοίων. Τα ευέλικτα Ελληνικά πλοία, η έλλειψη χώρου για ελιγμούς και η ορμή των Ελλήνων φέρνουν την πανωλεθρία των Περσών. Ο Ξέρξης από το Αιγάλεω βλέπει την ήττα και φεύγει από την Ελλάδα αφήνοντας στρατό με επικεφαλής το στρατηγό Μαρδόνιο.

δ. Η μάχη των Πλαταιών (479 π.Χ.)

- ☺ Άρνηση των Αθηναίων να συνεργασθούν με τους Πέρσες · εισβολή των Περσών στην έρημη Αθήνα.
- ☺ Τελική μάχη στις Πλαταιές. Αρχηγός των Ελλήνων ο σπαρτιάτης Πausanίας.

ε. Η ναυμαχία της Μυκάλης (479 π. Χ.)

- ♣ Ναύαρχος ο σπαρτιάτης Λεωτυχίδης. Νίκη του Ελληνικού στόλου στα ανοιχτά της Μυκάλης (ακρωτήριο στην ανατολική Σάμο) .
- ♣ Τέλος των Περσικών πολέμων.

στ. Συνέπειες

- ♥ Διακόπτεται η επεκτατική πολιτική των Περσών
- ♥ Απελευθερώνονται πολλές πόλεις της Μικράς Ασίας
- ♥ Τονώνεται η αυτοπεποίθηση των Ελλήνων
- ♥ Οι Έλληνες επιδίδονται σε έργα ειρήνης.